प्राप्ति · संततमिति च द्रव्यसंततम् मन्त्रसंततम् · अत्र च श्रूयते (१. ३. २. ८) अष्टासु कल्पयति दशसु कल्पयतीत्येवमादिना वाक्यपरिसमाप्तिः प्रतिवाक्यं च स्वाहाकारकरणम् · अत्र च देवतापदान्तराये पञ्चगृहीतमेव सकलवाक्येन होतव्यम् न ह्यन्यथैतद्दृष्टमिति । सं° अरण्येऽनूच्ये पुरोडाशेऽधिकरणभूते अग्निप्राप्ति घृतधारायां होममन्त्रस्य प्रारम्भः कार्यः । कृत्वा स्रुक्प्रासनम् ॥२॥ तच्चाग्नौ · एवं हि श्रूयते (१. ३. ३. १४) अत्र ता७°द्बर्हिर्धाग्नेरसदिति । अग्नये स्वाहेति (१०. ५) षट् पार्थानि जुहोति ॥३॥ तानि च राजसूयिकानि तत्राम्नानात् · इह च श्रूयते (१. ३. ४. ८) स वै राज°जुहोति । वाजप्रसवीयानि वप्रावत्सम्भृत्य चमसवत्स्रुवेण वाजपेयिकानि वाजस्येममिति (१. २३-३०) ॥४॥ वा°वीयानीति नामधेयम् · विध्यर्थवादमन्त्रत्वासम्भवात् · समुदायनामधेयं चैतत् सप्त ह्येतानि कर्माणि वाजपेयिकानि प्रयोजनम् अन्यतमापाये तस्यैवावृत्तिः । तानि च वप्रा°वेण वप्राशब्देनाग्निक्षेत्रकेदाराभिधानम् तद्वदत्रापि सम्भृत्य चमसवच्चतुःस्रक्तिना स्रुवेण वाजपे°ममिति प्रतिमन्त्रं जुहोति · वाजपेयिकग्रहणाच्च अप्यग्नसी प्रक्षिप्येते एवं तत्राचार्येणाभिहितम् (१४. ५. २०-२१) औदुम्बरे°यावत्स्मृति वेति · एवं सति सप्त षड्वर्गाः सप्त चतुर्मुष्टिकान्युदादेयान्यापश्चेति । सं° जुहोतीति शेषः · तत्र वप्रावत् सर्वौषधमौदुम्बरे चमसे सम्भृत्य चमसव[दि]त्यौदुम्बरेण चतुःस्रक्तिना सप्त जुहोति · वप्रावदित्यग्निक्षेत्रवपनवदित्यर्थः तत्र यथौदुम्बरे चतुःकोणे सर्वौषध°भोजनमित्येतावल्लभ्यते (१७. ३. ६-७) । आग्निकानि च वाजस्य न्विति (१८. ३०-३६) ॥५॥ आ°नि च वाजप्रसवीयानि वा°न्विति प्रतिमन्त्रं जुहोति · आग्निकेष्वपि सप्तैव सर्वौषधस्य च चतुर्मुष्टिकानि । स्रुवं प्रास्य परिश्रित्स्पृक्कृष्णाजिनमास्तीर्य पुरुषादुत्तरत७ शेषेऽपः कृत्वा ॥६॥ अभिषिञ्चतीति सूत्रशेषः · स्रुवमग्नौ प्रास्य तदन्ते परिश्रित्संलग्नं पुरुषादुत्तरतः कृष्णार्थं · कृतशेषेऽपः कृत्वा[1] कुत एतत् · अभिषेकसामर्थ्यात् ॥७॥ अन्यथाभिषेक एव न भवति । सं° अभिषेकस्य द्रवद्रव्यसाध्यत्वात् केवलेन सर्वौषधशेषेण तदसम्भवात् सामर्थ्याच्छेषेऽपामासिकं कृत्वा सोदकेन शेषेणाभिषेकः कर्तव्यः · इति पूर्वपक्षः · अथ सिद्धान्तः ·

---

१) सर्वौषधशेषे उदकमासिच्य Ss.